

- 3 Bijna overal razendsnel internet
- 3 Test iPing: kabel veel sneller
- 4 OPTA en NMa tegen overheids-participatie

- 4 Kabelsector ondersteunt visueel gehandicapten
- 5 Rabo-analist: "Niemand is ontevreden over breedband"

- 6 Steeds meer lokale initiatieven bij GoedTV
- 6 NLkabel organiseert het Nationale Breedbanddebat

Onderzoek Deloitte

Breedbandnetwerken kunnen vraag prima aan

“Het Nederlands model waarbij verschillende breedbandinfrastructuren met elkaar concurreren in een vrije markt, functioneert uitstekend.” Remco Groeneveld, consultant bij Deloitte, dook in de technische mogelijkheden en het gebruik van de Nederlandse breedbandinfrastructuren. Zijn conclusie laat niets te raden over. “De bestaande breedbandnetwerken kunnen de maximale vraag op dit moment ruimschoots aan. En de Nederlandse breedbandinfrastructuren zijn ook prima toegerust om in de toekomst aan de vraag te blijven voldoen.”

Deloitte deed het onderzoek in opdracht van NLkabel. De vereniging van kabelbedrijven wilde hiermee feitelijke informatie leveren aan de EZ-Taskforce die analyseert hoe de verdere uitrol van breedbandnetwerken kan worden gestimuleerd. “Voor ik aan het onderzoek begon, was ik wat sceptisch”, licht Remco Groeneveld toe. “De kabelbranche, onze opdrachtgever, is belanghebbende. Maar ja, de cijfers gaven al gauw een duidelijk beeld.”

Toepassingen

Deloitte schat de toename in de behoefte aan breedbandcapaciteit voor een huishouden de komende periode op 24% per jaar. De belangrijkste drivers voor die groei zullen toepassingen als file sharing en video on pc zijn, voorziet Deloitte. Maar ook het gebruik van bijvoorbeeld ambient video (constante videostroom zoals via een home security cam), internetvideo via tv, video conferencing, HDTV en internetgaming zal toenemen. Knelpunten in de capaciteit van de breedbandnetwerken zal dit niet opleveren. Een huishouden dat in 2013 alle mogelijke toepassingen tegelijkertijd wil gebruiken, op zich al niet erg waarschijnlijk, heeft daarvoor een verbinding van 74 Mbps nodig, bere-

kende Deloitte. Het kabelnetwerk biedt nú al 120 Mbps. DSL via het vaste net van KPN, dat een marktaandeel van 60% heeft, haalt deze snelheid niet, maar kan waarschijnlijk technisch wel doorgroeien tot 150 Mbps. Op langere termijn zou het kunnen dat DSL niet meer kan voldoen aan de vraag naar snelheid. Maar daar staat tegenover dat de snelheid van mobiel internet dankzij nieuwe technologieën flink zal stijgen.

4 Gbps

De snelheden van alle breedbandnetwerken ontwikkelen zich al jaren exponentieel en de verwachting is dat dit aan zal houden. De snelheid van de kabel kan uiteindelijk zelfs worden opgeschroefd tot ruim 4000 Mbps (4 Gbps), alhoewel dit verdere investeringen vereist. Remco Groeneveld: “We hebben gefilosofeerd wat voor toepassingen er zouden

vervolg op pagina 2

vervolg van pagina 1

kunnen zijn waar je dat soort snelheden voor nodig hebt. Die hebben we niet kunnen bedenken. Uiteindelijk zijn de menselijke hersenen de beperking. Een gigabit informatie per seconde is alsof iemand een brandslang op je richt. Daar kun je niet uit drinken.”

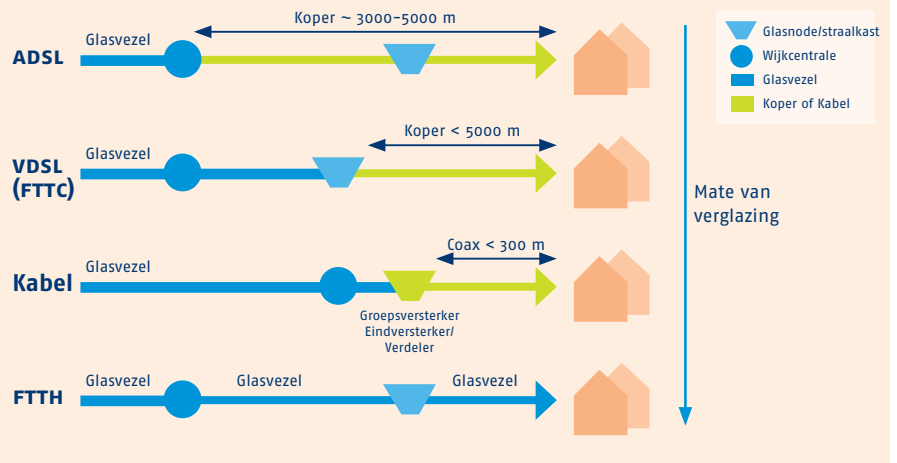
Wereldtop

Zowel wat betreft snelheid als penetratie hoort de Nederlandse breedbandinfrastructuur tot de wereldtop, concludeert Deloitte. Dat is te danken aan het feit dat Nederland een klein, welvarend land is met concurrerende infrastructures – precies de kenmerken die gunstig zijn voor een hoge positie in het mondiale breedbandklassement. Overheidsbetrokkenheid bij investeringen in de infrastructures is niet noodzakelijk. De concurrentie zorgt ervoor dat er meer glasvezel komt in DSL-netwerken, dat de kabelbedrijven de potentie van hun HFC-netwerk (dat al voor 97% uit glasvezel bestaat) verder benutten en dat mobiele netwerken overgaan op breedband. Rob van Esch, directeur van NLkabel: “Concurrenten spelen haasje-over met hun infrastructuur. Dat systeem heeft ons land in de wereldtop gebracht. Het onderzoek van Deloitte laat zien dat er geen enkele reden te bedenken is waarom dit systeem in de toekomst niet meer zou werken.”

4 Gigabit per seconde?

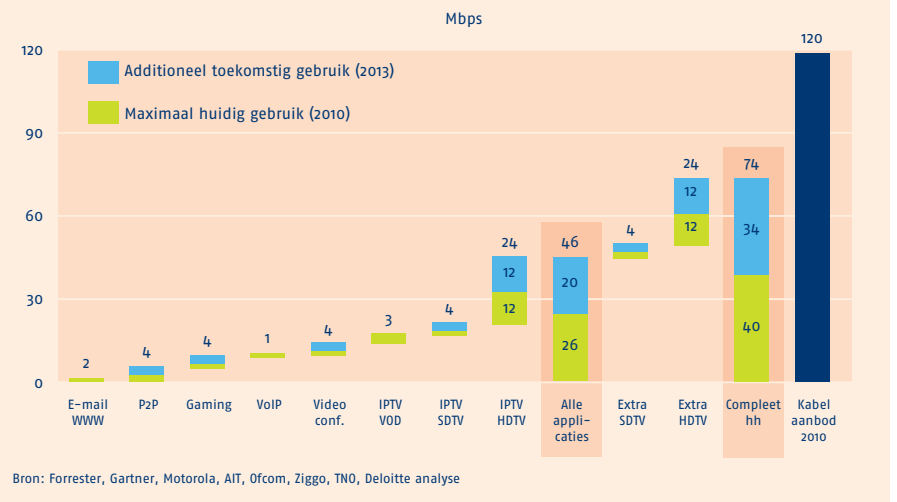
Op dit moment is de voor IP-verkeer (Internet Protocol) beschikbare snelheid op de kabel maximaal 120 Mbps (megabit per seconde). Het is te verwachten dat op termijn ook het spectrum dat nu in gebruik is voor analoge TV beschikbaar komt voor IP-verkeer. De maximaal bereikbare snelheid kan dan oplopen tot ver boven de 4 Gbps. In theorie kan die snelheid ook per huishouden worden geleverd, door middel van segmentatie van het kabelnetwerk via node-splitting. Deze techniek wordt nu ook al toegepast om de capaciteitsvraag en -aanbod optimaal op elkaar af te stemmen. Een nieuwe manier van moduleren volgens het DVB-C2 protocol kan de maximaal te bereiken snelheid nog eens met 30% verhogen.

Verglazing per breedbandinfrastructuur

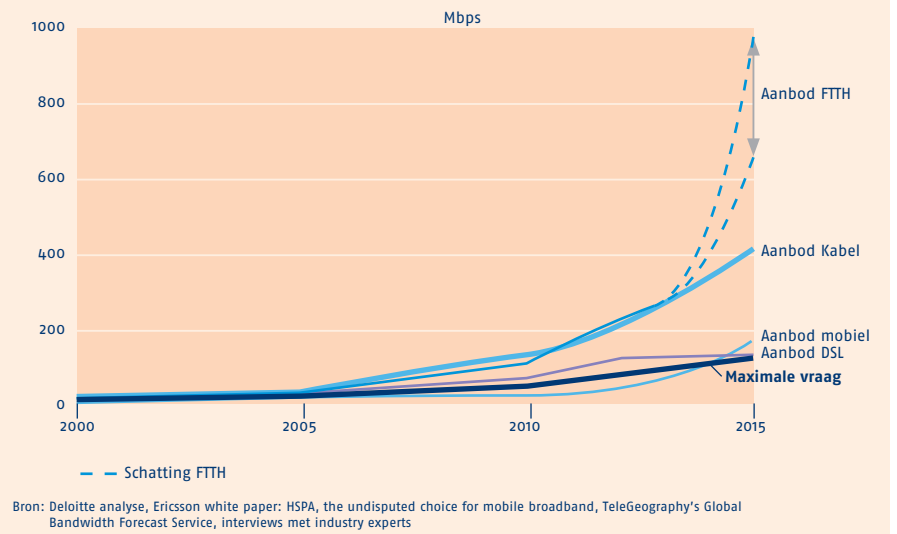
Zowel het kabel- als het DSL-netwerk bestaan nu al voor het merendeel uit glasvezel, waarbij alleen het laatste stuk coax- of koperkabel is.

Maximaal bandbreedtegebruik (download) per huishouden: 2010-2013

Huishoudens hebben in 2013 maximaal 46-74 Mbps breedband nodig, beduidend minder dan wat nu al commercieel beschikbaar is.

Vraagontwikkeling en beschikbare maximale capaciteit infrastructuur

Ook in de toekomst kan aan de vraag naar breedbandcapaciteit ruimschoots worden voldaan.

Kabelsector zet puntjes op de i

Razendsnel internet bijna overal beschikbaar

Bijna alle Nederlandse huishoudens hebben inmiddels toegang tot supersnel internet via de kabel. De kabelbedrijven spannen zich in deze dienstverlening komend jaar te vervolmaken.

Ziggo en UPC bieden hun klanten al enige tijd razendsnel internet aan. Ook enkele kleinere kabelbedrijven, waaronder Cogas, KTV Waalre, Scai Borculo en Cai Bleiswijk, hebben hun netwerk in 2009 geschikt gemaakt voor supersnel internet. Sinds half januari van dit jaar biedt het Zeeuwse kabelbedrijf DELTA haar klanten snelheden tot 80 Mbps. Kabel Noord heeft sinds februari een abonnement met snelheden tot 60 Mbps in het assortiment. De overige kleinere kabelbedrijven volgen naar verwachting in de loop van 2010. Het zogeheten Next Generation Network van de kabelsector dekt nu 94 procent van de Nederlandse huishoudens. Dankzij de nieuwe EuroDOCSIS 3.0 standaard zijn snelheden van 50 tot 120 Mbps mogelijk. Nog hogere snelheden liggen in het verschiet.

Ook de Betuwe

UPC gaat in 2010 de laatste 'witte vlekken' in haar netwerk moderniseren. Ongeveer 200.000 klanten, onder meer in de Achterhoek en de Betuwe, krijgen dan een 'retourgeschikte' kabelaansluiting zodat ook zij gebruik kunnen maken van breedbandinternet, video-on-demand en digitale telefonie. Voor de modernisering van het laatste deel van het UPC-netwerk is meer nodig dan het plaatsen van apparatuur. Zo moeten in de Betuwe nieuwe kabelverbindingen onder de rivieren doorgetrokken worden.

Zonder overheidssteun

Ritchy Drost, CFO van UPC, benadrukt dat de vernieuwing van het netwerk zonder overheidssteun wordt gerealiseerd: "Wij gaan al

onze klanten toegang bieden tot een toekomstvast breedbandnetwerk. Met deze modernisering zijn substantiële investeringen gemoeid. Daarbij is geen sprake van financiële overheids hulp of verplichte vraagbundeling, zoals bij de aanleg van andere glasvezelnetwerken vaak wel het geval is."

Ziggo verhoogt internetsnelheid naar 120 Mbps

Ziggo heeft in februari de snelheden van haar internetabonnementen in Utrecht verhoogd. De download-snelheid gaat omhoog tot 120 Mbps en de upload-snelheid tot 10 Mbps. Eerder waren de steden Amersfoort, Enschede, Heerhugowaard, Meppel, Tilburg en Maastricht aan de beurt. Ziggo voert de hoge snelheden geleidelijk over het land in. ■

Test iPing:

Download via kabel is drie keer sneller

De gemiddelde snelheid waarmee kabelabonnees (kunnen) internetten, is in een jaar tijd fors gestegen. Kabelinternetters downloaden inmiddels gemiddeld drie keer sneller dan ADSL-gebruikers. Dat blijkt uit een onderzoek van iPing Test, dat onderzoek doet naar de snelheid van internetverbindingen.

De voorsprong van kabelinternet op ADSL is sterk gegroeid. Binnen een jaar steeg de gemiddelde downloadsnelheid van kabelinternet in Nederland van 9,5 Mbps naar 22,2 Mbps. ADSL liet in dezelfde periode geen noemenswaardige verandering zien. De gemiddelde downloadsnelheid via ADSL is slechts 6,6 Mbps. Bij uploaden is de superioriteit van de kabel ten opzichte van ADSL nóg groter. Bij kabelinternetters steeg de gemiddelde uploadsnelheid van 1,2 naar 2,4 Mbps. De gemiddelde uploadsnelheid van ADSL is vier keer lager, stelde iPing Test vast: 0,6 Mbps.

De forse toename van de snelheid van kabelinternet is toe te schrijven aan snelheidsverhogingen bij bestaande kabelabonnementen en de introductie van nieuwe highspeed-abonnementen gebaseerd op EuroDOCSIS 3.0. Highspeed internet van 50 tot 120 Mbps is nu al beschikbaar voor 94 procent van de huishoudens in Nederland. ■

Consumentenbond:

Kabelbedrijven doen het beter

Kabelbedrijven maken beloofde internetsnelheden beter waar dan ADSL-aanbieders. Dat concludeert de Consumentenbond uit een meting met de zogeheten Providermonitor, een panelonderzoek naar de prestaties van internet- en telefonieproviders.

De grote ADSL-aanbieders halen bij 20Mb-abonnementen met moeite vijftig procent van de beloofde downloadsnelheid, zo blijkt uit het onderzoek. Kabelbedrijven Ziggo en UPC scoren met respectievelijk 80 en 62% beduidend beter.

De Consumentenbond zette ook de feitelijke downloadsnelheden af tegen de abonnementsprijzen. Daaruit komen grote verschillen naar voren. Kabelbedrijf UPC komt als goedkoopste uit de bus. Omgerekend betaalt een klant van bijvoorbeeld XS4ALL per werkelijk geleverde Megabit per seconde maar liefst vijf keer meer dan een klant van UPC. ■

Geen marktfalen op breedbandmarkt

OPTA en NMa tegen overheidsparticipatie

OPTA en NMa hebben EZ een niet mis te verstane boodschap gegeven: wanneer overheden actief worden op de breedbandmarkt, kan dit ten koste gaan van de vrije mededinging en tot concurrentievervalsing leiden. 'Alleen als de markt niet in beweging komt, is een rol van de overheid wellicht te rechtvaardigen', lieten zij EZ weten. 'Gezonde concurrentie is de beste garantie dat de juiste breedbandnetwerken tot stand komen.'

De boodschap van OPTA en NMa was een reactie op 'Goed op weg met breedband', een publicatie van EZ voor gemeenten, provincies en woningcorporaties. Daarin wordt naar de mening van OPTA en NMa ten onrechte het beeld geschetst dat overheden financieel zouden moeten bijdragen om de uitrol van nieuwe netwerken mogelijk te maken.

Onnodig

Eerder al had OPTA-voorzitter Chris Fontijn de rol van de politiek gehekeld omdat het erop lijkt dat deze de uitrol van glasvezel heilig heeft verklaard. Fontijn ziet geen maatschappelijke diensten die meer bandbreedte vereisen dan nu beschikbaar is. "Nederland valt niet om zonder versnelde uitrol van glas." Diederik Karsten, algemeen

directeur van UPC, deed in dit kader een oproep aan gemeenten om hun investering te richten op de ontwikkeling van diensten, bijvoorbeeld voor zorg en onderwijs.

Concurrentie

OPTA en NMa zien vrije concurrentie ook in de toekomst als de prikkel tot innovatie, betere producten, service en lagere prijzen voor de consument. Het 'ook' heeft betrekking op de unieke positie die Nederland nu al inneemt met meerdere, concurrerende breedbandnetwerken. Het feit dat concurrentie Nederland tot de breedband-wereldtop heeft gebracht, wordt in het publieke debat wel eens uit het oog verloren, stellen OPTA en NMa vast: "Juist in Nederland is de concurrentie immers de drijvende kracht achter innovatie gebleken. De aanstaande

Adviesbureau verwijt EZ gebrek aan visie

Johan ter Haar van adviesbureau Stratix verwijt de overheid een gebrek aan visie op de rol van de infrastructuur in Nederland. In een Radio1-discussie met Remco Bos, hoofd afdeling markten van OPTA, stelde Ter Haar dat EZ ongeveer iedereen die enigszins competent was op het gebied van infrastructuur een andere functie heeft gegeven. "Met als gevolg dat de overheid niks anders kan dan blijven roepen dat we heel succesvol zijn." Ter Haar vindt dat de overheidsregulering innovatie afremt en dat het voor een derde partij onmogelijk is de breedbandmarkt te betreden. "Glasvezel is geen doel op zich," riposteerde Remco Bos. Hij vindt dat het erom gaat of consumenten in hun behoefte worden voorzien. En daarbij draait het eerder om nieuwe diensten dan om nog snellere verbindingen, vindt hij.

uitrol van glasnetwerken in een aantal gemeenten door Reggefiber en de vernieuwing van hun netwerken door kabelaars zijn in dat verband aansprekende voorbeelden." ■

Kabelsector ondersteunt ORIONWebbox voor visueel gehandicapten

De Nederlandse kabelsector gaat zich actief inzetten om visueel beperkten toegang te bieden tot speciale informatiediensten via de innovatieve ORIONWebbox.

In navolging van UPC bieden verschillende kabelbedrijven inmiddels een speciaal internetproduct voor blinden en slechtzienden. De andere kabelbedrijven maken later bekend hoe zij de ORIONWebbox zullen ondersteunen.

Via een ORIONWebbox hebben blinden en slechtzienden toegang tot een grote bibliotheek van gesproken boeken, kranten, tijdschriften en dergelijke. Ook maakt de box het mogelijk ondertitels bij tv-programma's 'gesproken' te volgen. De Webbox is door

Er zijn in Nederland circa 350.000 mensen met een visuele beperking. Ruim 600.000 mensen hebben vanwege een visuele handicap moeite met het lezen van ondertiteling op de televisie.

blinden en slechtzienden enthousiast ontvangen en wordt door de meeste zorgverzekeraars vergoed. Toch zijn er tot nog toe slechts enkele honderden gebruikers in Nederland. De kosten en de installatie van een reguliere internetaansluiting bleken een behoorlijke barrière in de aanschaf van de Webbox. Om deze drempel te verlagen, biedt een aantal kabelbedrijven mensen met een visuele beperking een voordelig internetabonnement én ondersteuning. Zo stuurt UPC bijvoorbeeld een monteur om de box gratis thuis te installeren. Gebruikers kunnen met vragen terecht bij het kabelbedrijf. Monteurs en medewerkers krijgen hiervoor een speciale training. ■

Rabobank industry analyst Henk Doorenspleet:

“Niemand is ontevreden over breedband”

“Ik heb nog nooit een signaal gehad van een burger die ontevreden was over breedband, zei een wethouder onlangs tegen me. En zelf heb ik ook niet bepaald het idee dat er sprake is van een breedbandtekort in Nederland.”

Henk Doorenspleet, senior industry analyst bij Rabobank Telecom, Media & Internet Group, heeft een heldere visie: “Telecom is een goed ontwikkelde marktsector. Ik zie geen enkele reden dat de overheid zich er weer mee zou moeten gaan bemoeien.”

Doorenspleet werkt sinds tien jaar als ‘embedded’ industry-kenner. “Ik zit niet op een afdeling research of analyse, maar tussen de bankiers. Wij verstrekken leningen aan de telecom- en media-industrie. Daarbij willen we gewoon ons uitgeleende geld terug ontvangen met een gepast rendement.”

Volop dynamiek

Doorenspleet speelt bij zijn werkgever een belangrijke rol in de goedkeuring van kredieten in de telecom- en mediasector. Daarnaast draagt hij zijn kennis extern uit, zodat zichtbaar is dat Rabo serieus met de sector bezig is en de deals die er gesloten worden, begrijpt. “In Nederland mogen we kabelbedrijven, maar ook diverse telecombedrijven tot onze klantenkring rekenen. We zijn nu wat minder actief met onze internationale telecomportefeuille, maar in Nederland is telecom, inclusief breedband, een prettige sector, die de crisis redelijk doorstaat doordat het om een vrij basale en gewilde dienstverlening gaat. Het is ook een sector met volop dynamiek, een sector waar veel ondernomen wordt. En ondernemen, daar zijn wij altijd voor.”

Toegangsnetwerken

“De kabel heeft op dit moment met breedbandinternet en een mooi tv-pakket een goede positie in de ‘next generation’ toegangsnetwerken”, oordeelt Doorenspleet. “En er zit er nog veel rek in de kabel. Om mee te blijven doen met breedband- en HDTV-producten heeft KPN ervoor gekozen de mogelijkheden van het aansluitnetwerk te verbeteren. In december vorig jaar heeft KPN haar strategie rond dit vraagstuk bekendgemaakt. Enerzijds gaat KPN adsl upgraden naar vdsl, overigens zonder dat ze het netwerk verglazen tot de straatkasten. Terwijl dit ‘fiber to the curb’ eerder wel het plan was. Anderzijds ziet KPN in ‘fiber to the home’ een evolutionaire ontwikkeling,

getuige het feit dat ze sinds 2008 een aandeel van 41% in Reggefiber hebben.”

Infrastructure Fund

“Je ziet in elk geval dat marktpartijen zeer actief zijn en het prima doen,” vervolgt Doorenspleet. Naast Reggefiber is ook het Communication Infrastructure Fund actief, dat geld aantrekt van institutionele beleg-

gers om te investeren in de ontwikkeling van toegangsnetwerken in Nederland. Dit fonds wordt beheerd door Rabo Bouwfonds. Op overheidsbemoedienissen zitten investeerders in deze sector niet te wachten. Dat creëert alleen maar verwarring in een gezond investeringsklimaat. Want waarom zou je nog privaat geld op tafel leggen als de overheid dat doet en je ook niet weet met welke eisen en reguleringen een overheid vervolgens gaat komen? De enige situatie waarbij ik me een actieve rol van de overheid voor kan stellen is wanneer private investeerders bepaalde gebieden links zouden laten liggen.” ■

Henk Doorenspleet

Eigen programmaformats

Steeds meer lokale initiatieven bij GoedTV

Meer kijkers, meer deelnemers, meer eigen programma's – de ideële themazender GoedTV groeit op alle fronten. De brede programmering over goede doelen, maatschappelijke betrokkenheid en duurzaamheid trok in december 2009 bijna één miljoen kijkers.

Via onder meer documentaires, korte films en (reis-)verslagen laat GoedTV zien hoe kleine goeddoelenorganisaties en verenigingen, maar ook grote organisaties en bedrijven, zich inzetten voor de samenleving en welke resultaten ze behalen. Daarbij besteedt de zender nadrukkelijk ook aandacht aan goede initiatieven 'om de hoek', die impact hebben in straat, wijk of dorp. Juist deze kleinere organisaties en particuliere initiatiefnemers kloppen in toenemende mate bij GoedTV aan. Ook steeds meer bedrijven willen hun initiatieven op het gebied van duurzaamheid en maatschap-

pelijk verantwoord ondernemen landelijk onder de aandacht brengen – variërend van het regionale midden- en kleinbedrijf tot grote partijen als Unilever Foundation en Rabobank Foundation.

Landelijk op 995

GoedTV zendt 7 dagen per week, 24 uur per dag uit. Alle kabelbedrijven hebben de zender kosteloos opgenomen in hun digitale basispakket, inmiddels bijna overal op kanaal 995 – met de afstandsbediening een 'tikkie terug' vanaf Nederland 1. Met een landelijke campagne 'Doe eens een tikkie terug naar 995. Kijk eens Goed.' brengt GoedTV deze gunstige nieuwe zenderpositie onder de aandacht van de digitale kijkers. De uitzendingen zijn ook op internet te bekijken – via GoedWebTV en GoedTVGemist.

Eigen producties

Omdat veel kleinere deelnemers niet over eigen beeldmateriaal beschikken, ontwikkelde GoedTV programmaformats om hun initiatieven onder de aandacht te brengen. Zo portretteert het programma *GoedBezig* stichtingen die zich inzetten voor een goed doel en besteedt het maandelijkse informatieve programma *GoedBelicht.tv* aandacht aan de verhalen van de initiatiefnemers en hun projecten, aan evenementen en aan Het Nieuwe Ondernemen: bedrijven die zich onderscheiden op het gebied van maatschappelijk betrokken en duurzaam ondernemen. Het themaprogramma *GoedBewust.tv* is een duurzaam lifestyle programma. ■

Speciale uitzendingen

De meeste grotere charitatieve organisaties hebben GoedTV al eerder ontdekt als platform om hun projecten meer inhoudelijk te belichten. In samenwerking met de zender produceren zij daarnaast regelmatig speciale uitzendingen. Op 20 november, de dag van de kinderrechten, besteedde GoedTV de hele dag aandacht aan de 'Because I am a Girl'-campagne van Plan Nederland. Deze special trok ruim 100.000 kijkers. ■

NLkabel organiseert Breedbanddebat

Op donderdag 15 april organiseert NLkabel het 'Nationale Breedbanddebat': een middag met sprekers en een paneldiscussie over de toekomst van de Nederlandse breedbandinfrastructuur.

Met dit programma wil NLkabel een bijdrage leveren aan de actuele discussie over breedbandinfrastructuur. De door voormalig staatssecretaris Heemskerk ingestelde Taskforce Supersnel Breedband moet voor 1 maart rapporteren over de rol van de overheid bij de stimulering van breedbandnetwerken. In dat kader heeft Deloitte in opdracht van NLkabel een onderzoek uitgevoerd naar de stand van zaken rond breedband in Nederland.

Ferd Crone, voorzitter van de Taskforce is een van de sprekers op 15 april. Daarna volgt een paneldiscussie met verschillende belanghebbende partijen. De middag wordt afgesloten met een borrel.

U kunt zich aanmelden op de website www.breedbanddebat.nl. Hier kunt u ook uitgebreide informatie vinden over de Nederlandse breedbandinfrastructuur. ■

COLOFON

Deze nieuwsbrief is een uitgave van NLkabel, de vereniging van kabelbedrijven.

Teksten: Jan Beesems, Hansje Huson
Vormgeving: Andre Klijsen
Druk: Artoos

Redactie adres: NLkabel,
Postbus 16201, 2500 BE Den Haag

Voor vragen of opmerkingen kunt u contact opnemen met Femke Bartelds
T: 070 - 3053333
E: nlkabel@nlkabel.nl

Bericht van aanmelding of opzegging graag doorgeven onder vermelding van naam en adres.

